

Verslag open overleg met college B&W van Laren 13 april 2017

De heer Roest heet de heren Van der Hoek en Van der Wal welkom.

Toelichting op het doel van het gesprek en het proces.

De eerder toegezonden agenda wordt vastgesteld.

Over de **communicatie** wordt afgesproken dat de provincie een verslag op hoofdlijnen maakt en het conceptverslag zo spoedig mogelijk toezendt. Na vaststelling van het verslag wordt het op de provinciale website gezet en kan de gemeente Laren het ook openbaar maken via haar media.

Toelichting op het voornemen van GS om te komen tot maximaal 3 gemeenten ter versterking van de lokale en regionale bestuurskracht.

Dhr. Van der Hoek verwijst naar de brief van GS van 8 februari 2017 over de start van het arhi-proces. De lokale bestuurskracht van Wijdemeren en van Weesp en van de regio als geheel is onvoldoende. Het MIRT onderzoek wees ook op de problemen van de regio. De zienswijzen van gemeenten op de aanbevelingen van het onderzoek van Deloitte waren moeilijk te combineren. De Gooi en Vechtstreek moet daarom integraal worden bekeken, ook om restproblematiek te voorkomen. Hij gaat in overleg met alle colleges van B&W en de raden van de Gooi en Vechtstreek en Eemnes. De fase van open overleg biedt aan gemeenten de kans om zelf met plannen te komen. Het kader is om tot maximaal 3 gemeenten te komen, waarbij de ruimte zit in de samenstelling en het moment van realisatie van de herindeling. Na de ronde met colleges en raden wil hij een tussenbalans opmaken en bezien of er dynamiek is ontstaan. Na de fase van open overleg, die maximaal 6 maanden duurt, besluiten GS of de arhi-procedure wordt voortgezet of beëindigd voor alle of voor bepaalde gemeenten.

Bespreken visie van het college op het voornemen van GS.

Dhr. Roest zegt dat B&W zich n.a.v. de brief van GS hebben geïnformeerd over de arhi-procedure. Wethouders Smit en Stam hebben een ronde gemaakt langs de andere gemeenten. Uitgangspunt was de zienswijze van Laren, die uitgaat van de zelfstandigheid van de gemeente en de noodzaak van het versterken van de regionale bestuurskracht. De fracties in de raad van Laren zien het vormen van 3 gemeenten niet als oplossing voor het gebrek aan regionale bestuurskracht. De raad heeft 11 april jl. het verslag van de verkenning van wethouders Smit en Stam besproken. De raad heeft aan het college van B&W voor het open overleg de volgende vraag meegegeven. "Stel dat een verdere uitwerking van de Verkenning van Laren leidt tot een duurzaam samenwerkingsmodel waarmee bovenlokale vraagstukken in de Regio G&V aantoonbaar bestuurskrachtig kunnen worden opgepakt, is de gedeputeerde dan bereid, onder het gesternte van zelfstandige gemeenten, deze ruimte aan de regio te bieden?".

Dhr. Roest zegt ook een dialoog met de bevolking te willen starten over de voors en tegens van gemeentelijke samenwerking en op te willen halen wat de bevolking aan de politiek wil meegeven.

Notulist

Jurgen van der Wal,
Beleidsadviseur provincie
Noord-Holland

Aanwezig

Provincie Noord-Holland: de
heer J. Chr. van der Hoek
(gedeputeerde),
Gemeente Laren: de heren
E.J. Roest (burgemeester),
L.C. van der Pols, T.W. Smit
en A.H.M. Stam (wethouders)
en G. Kolhorn
(gemeentesecretaris).

Afwezig

Kopie aan

De heren Smit en Stam geven aanvullend toelichting op hun Verkenning. Als in het beoogde model van uitbouw van samenwerking op de PIOFACH taken, meer inhoudelijk beleid (op de grote dossiers als natuur, werk, bereikbaarheid, sociaal domein) naar de Regio GV en arbitrage bij geschillen tussen de gemeenten in 2026 geen versterking van bestuurskracht is bereikt, moet over worden gegaan naar de vorming van één gemeente Gooiland. Huizen was in de verkenningsronde de enige gemeente die het model van arbitrage afwees.

Dhr. Roest zegt dat men dit model, als GS het niet blokkeren, uit wil werken (tot juli) en door de raden wil laten vaststellen (september 2017).

Dhr. Smit voegt toe dat men het model het liefst samen met de provincie wil uitwerken.

Dhr. Van der Hoek acht verschillende reacties mogelijk op het arhi-besluit van GS.

1. Tegenstand tegen fusie tot de behandeling in het parlement.
2. Gemeenten onderschrijven de conclusies van de onderzoeken m.b.t. het gebrek aan bestuurskracht en komen zelf met een voorstel tot vorming van 3 gemeenten, waarbij ze zelf combinaties voorstellen, en aangeven wanneer de herindeling wordt gerealiseerd. Met dit voorstel gaat men dan naar de bevolking. Ook men kan het standpunt dan in de verkiezingen voorleggen.
3. Er komt geen eenduidig voorstel van gemeenten en GS moeten de knoop doorhakken.
4. Er wordt een alternatief voorstel door de gemeenten voorgelegd. Dit moet concreet en uitgewerkt zijn. Het moet toetsbaar een oplossing zijn voor de geconstateerde problemen. Het moet worden gedragen door de raden.

Dhr. Van der Hoek ziet aan het genoemde model met arbitrage haken en ogen. Hij zegt dat raden zich dan ook moeten houden aan de uitspraak in arbitrage en in vervolg daarop bijvoorbeeld budget moeten voteren. Hij geeft aan dat de gemeente zijn alternatieve plan zelf moet uitwerken. GS doen dat niet samen met de gemeenten, want GS hebben hun eigen voorstel gedaan. Hij wil uiteraard het plan wel ontvangen en beoordelen. Deze fase van open overleg is bedoeld om plannen op tafel te krijgen. Hij merkt nog wel op dat veel eerder dan 2026 duidelijk moet zijn of zo'n model werkt. Het plan moet leiden tot aantoonbare besluitvorming, meer daadkracht, en de doorzettingsmacht moet geborgd zijn in het model. Hij is ook bereid zodra het plan is uitgewerkt er desgevraagd op te reageren zodat het eventueel kan worden aangescherpt.

Het idee om een plan met richting en met voors en tegens aan de bevolking en de ondernemers voor te leggen spreekt hem aan. In zo'n plan moet ook de 'afschaling' (dorp en kernenbeleid) worden meegenomen.

Dhr. Van der Hoek zegt het onderbrengen van PIOFACH taken bij een andere gemeente geen oplossing te vinden voor de bestuurskrachtproblemen. Hij vraagt

waarom Laren, als de BEL goed functioneert, de PIOFACH taken bij Hilversum en niet bij de BEL wil onderbrengen.

Dhr. Smit antwoordt dat men bekijkt hoe de PIOFACH taken het beste kunnen worden belegd en bij welke gemeente. Het is wel de bedoeling dat bepaalde taken zoveel mogelijk bij bepaalde gemeenten komen (centralisatie).

Dhr. Stam zegt dat het perspectief van het alternatieve model de vorming van één gemeente Gooiland is. Dat moet GS aanspreken. De vorming van 3 gemeenten zou slechts een tussenstap zijn.

Dhr. Van der Hoek memoreert dat uit het onderzoek van Deloitte blijkt dat één gemeente Gooiland een brug te ver is. De vorming van maximaal 3 gemeenten leidt per saldo tot snellere besluitvorming, minder schijven, minder colleges en raden, adequatere ambtelijke ondersteuning en gelijkwaardiger gemeenten. Dit draagt bij aan meer bestuurskracht in de regio (meer daadkracht).

Dhr. Smit meent dat de lokale belangenbehartiging dan zal verminderen.

Op een vraag om nader te definiëren wat “restproblematiek” is, reageert *dhr. Van der Hoek* dat deze vraag kan worden beantwoord als de balans is opgemaakt na de fase van open overleg.

Gevraagd naar een toelichting op het uitgangspunt van GS om een herindeling met o.a. de combinatie Huizen-BEL zegt *dhr. Van der Hoek* dat het uitgangspunt van GS, in vervolg op o.a. hun advies aan de minister van BZK van januari 2015, is om tot maximaal 3 gemeenten te komen om de bestuurskrachtproblemen van Weesp en Wijdmeren en van de regio op te lossen. Huizen en de BEL was daarbij een van de combinaties. De ruimte die GS hebben gegeven in hun besluit van 7 februari 2017 zit in de samenstelling van die 3 gemeenten en in de datum van realisatie van de herindeling. Met welke combinatie van gemeenten die maximaal 3 gemeenten worden gevormd is niet exact beschreven. Gemeenten kunnen daar voorstellen voor doen. Andere combinaties dan GS in hun advies aan de minister van BZK van januari 2015 beschreven, kunnen acceptabel zijn als daar meer draagvlak voor is en als deze inhoudelijk goed beargumenteerd kunnen worden en zodoende volwaardige alternatieven zijn. En er mag geen “restproblematiek” ontstaan.

Raden kunnen vóór november 2017 een besluit nemen om te gaan herindelen met bepaalde partners en daarbij concreet aangeven met ingang van welk jaar men die herindeling wil realiseren (in de brief van GS zijn 2020, 2021, 2022 of 2023 genoemd). De realisatie van de fusie kan dus later zijn dan 2020. Daarmee kan men naar de bevolking gaan om deze erbij te betrekken en om de “afschaling” (dorp en kernenbeleid) in de toekomst vorm te geven.

GS kunnen besluiten om, als raden besluiten hebben genomen om per een bepaalde datum samen tot herindeling te komen, gemeenten zelf regie te laten voeren op het herindelingsproces.

Laren wil een alternatief model voorleggen, dat uitgewerkt is en waarin de doorzettingsmacht in de regio is geborgd waardoor de regionale bestuurskracht toetsbaar verbetert. GS zijn bereid naar dat plan te kijken en aan te geven of dat kans maakt als een oplossing voor de bestuurskrachtproblematiek te worden beschouwd. Het mag geen houtje/touwtje plan zijn.

Dhr. Van der Pols had graag meer informatie van GS gehad over het arhi proces.

Dhr. Van der Hoek constateert dat er meer toelichting op de geboden ruimte in het voorstel van GS is gewenst en zegt er aandacht aan te besteden in zijn column op de provinciale website.

Dhr. Van der Pols is van mening dat de discussie zich vooral moet richten op de inhoud, op welke problemen worden opgelost en welke blijven liggen.

Dhr. Roest geeft mee dat een onafhankelijke externe procesbegeleider voor gemeenten in dit proces dienstbaar zou zijn. Hij vraagt die mogelijkheid te bezien.

Eventuele afspraken voor het vervolg.

Afgesproken wordt dat Laren zijn uitgewerkte alternatieve plan aan GS zal voorleggen voor en GS zal beoordelen of dit als een realistisch oplossing voor de bestuurskrachtproblematiek kan worden beschouwd.

Dhr. Van der Hoek bedankt voor de ontvangst en het gesprek en sluit het overleg.